

ประกาศกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์
พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคสอง บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ ของกฎหมายทุกกรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบกับพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์จากการบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการมีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น การพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ การลดความซ้ำซ้อนและขัดแย้งของกฎหมาย การลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยในการประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง ตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ตลอดจนแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายตามที่คณะกรรมการพัฒนากฎหมายโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีกำหนด ซึ่งจะต้องมีการประกาศการเปิดรับฟังความคิดเห็น ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดในการรับฟังความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น ดังนั้น เพื่อให้การประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นไปตามกฎหมายและแนวทางดังกล่าว กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

๑. การรับฟังความคิดเห็น

๑.๑ กฎหมายที่จะเปิดรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และกฎที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ได้แก่

(๑) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕

(๒) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๓๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕

(๓) ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗

ทั้งนี้ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

๑.๒ ผู้เกี่ยวข้องที่จะทำการฟังความคิดเห็น

(๑) ผู้บริหารท้องถิ่น/สมาชิกสภาท้องถิ่น (รวมกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา)

(๒) ข้าราชการส่วนท้องถิ่น/เจ้าหน้าที่ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (รวมเมืองพัทยา แต่ไม่รวมกรุงเทพมหานคร)

(๓) ข้าราชการกรุงเทพมหานคร/เจ้าหน้าที่ในสังกัดกรุงเทพมหานคร

(๔) ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมอนามัยหรือสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

(๕) พนักงานสอบสวน เจ้าพนักงานจราจร หรือตำรวจในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๖) ผู้ประกอบกิจการที่รับทำการเก็บ ขน กำจัด หรือหาประโยชน์จากการจัดการ
สิ่งปฏิกูลและมูลฝอย

(๗) หน่วยงานของรัฐอื่น ๆ/สมาคมที่เกี่ยวข้อง

(๘) ประชาชนทั่วไป

๑.๓ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะดำเนินการรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสมสำหรับผู้เกี่ยวข้องแต่ละกลุ่ม โดยมีวิธีการหลักที่จะนำมาใช้ ดังต่อไปนี้

(๑) รับฟังความคิดเห็นผ่านทางระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th)

(๒) การทำหนังสือสอบถามความคิดเห็น

ทั้งนี้ ประชาชนทั่วไปสามารถแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางเว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) หรือผ่านช่องทางตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

๑.๔ ระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็น

วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ถึงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๘

๑.๕ รอบระยะเวลาการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

การประเมินผลสัมฤทธิ์ครั้งนี้ เป็นการประเมินผลจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ตั้งแต่วันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๗

๒. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

๒.๑ วัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕

เนื่องจากพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓ ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับบทลงโทษและอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น เป็นเหตุให้การดำเนินการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองไม่ได้ผลเท่าที่ควร สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองเสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒.๒ มาตรการสำคัญของกฎหมาย

มาตรการสำคัญของพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มีดังนี้

(๑) การรักษาความสะอาดในที่สาธารณะและสถานสาธารณะ : กำหนดให้ประชาชน เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร มีหน้าที่รักษาความสะอาดในที่สาธารณะ เช่น ถนน ทางเท้า สวนสาธารณะ และตลาดสด ห้ามทิ้งขยะหรือสิ่งปฏิกูลในที่ที่ไม่จัดไว้ให้

(๒) การจัดการมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล : กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล เช่น การจัดเก็บ การขนส่ง และการกำจัดอย่างถูกสุขลักษณะ

(๓) การควบคุมการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ : กำหนดให้การประกอบกิจการบางประเภท เช่น โรงงานอุตสาหกรรม ร้านอาหาร และตลาด ต้องถูกควบคุมเพื่อให้ถูกสุขลักษณะและไม่ก่อให้เกิดมลภาวะ

(๔) การควบคุมสัตว์ : ห้ามปล่อยหรือจูงสัตว์ในบริเวณที่ห้าม และกำหนดให้เจ้าของสัตว์ต้องดูแลไม่ให้สัตว์สร้างความเดือดร้อนหรือก่อให้เกิดความสกปรกในที่สาธารณะ

(๕) การควบคุมการปรุงอาหารและการขายสินค้าในที่สาธารณะ : ห้ามปรุงอาหาร ขายหรือจำหน่ายสินค้าบนถนนหรือในสถานสาธารณะ เว้นแต่จะได้รับอนุญาต

(๖) การดูแลรักษาต้นไม้และสนามหญ้า : กำหนดให้มีการดูแลรักษาต้นไม้และสนามหญ้าในที่สาธารณะให้สวยงามและเป็นระเบียบเรียบร้อย

(๗) บทกำหนดโทษ : กำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เช่น การลงโทษปรับเป็นพินัยสำหรับความผิดทางพินัย การลงโทษจำคุกหรือโทษปรับหรือทั้งจำทั้งปรับสำหรับคดีความผิดทางอาญา

นอกจากนี้ พระราชบัญญัตินี้ยังได้กำหนดให้มีพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจในการตรวจตรา ควบคุม และบังคับใช้กฎหมาย เพื่อให้การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๓ ประโยชน์ที่คาดว่าจะประชาชนจะได้รับจากการมีกฎหมาย

พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มีเจตนารมณ์เพื่อให้บ้านเมืองมีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย และถูกสุขลักษณะ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน โดยประโยชน์ที่คาดว่าจะประชาชนจะได้รับจากการปฏิบัติตามและบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ มีดังนี้

(๑) สภาพแวดล้อมที่สะอาดและน่าอยู่อาศัย : กฎหมายกำหนดห้ามการทิ้งสิ่งปฏิกูล มูลฝอย น้ำเสีย หรือสิ่งอื่นใดลงบนที่สาธารณะ แม่น้ำลำคลอง หรือแหล่งสาธารณะอื่น ๆ รวมถึงการควบคุมการเลี้ยงสัตว์ในที่สาธารณะ ซึ่งช่วยลดแหล่งเพาะเชื้อโรค กลิ่นไม่พึงประสงค์ และสร้างภูมิทัศน์ที่สะอาดตา

(๒) ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่สาธารณะ : พระราชบัญญัตินี้ควบคุมและห้ามการกระทำต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยในที่สาธารณะ เช่น การปรุงอาหารหรือขายสินค้าบนถนนหรือที่สาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาต การติดตั้ง วาง หรือแขวนสิ่งของในที่สาธารณะอย่างไม่เป็นระเบียบ การทำให้ทรัพย์สินสาธารณะเสียหาย ซึ่งช่วยให้พื้นที่สาธารณะต่าง ๆ เช่น ถนน สวนสาธารณะ ทางเท้า มีความเป็นระเบียบ สะดวกต่อการสัญจรและการใช้ประโยชน์ร่วมกัน

(๓) สุขอนามัยที่ดีและลดความเสี่ยงจากโรคภัย : การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ การห้ามขับถ่ายในที่สาธารณะ และการควบคุมแหล่งพาหะนำโรคต่าง ๆ ย่อมส่งผลให้สภาพแวดล้อมถูกสุขลักษณะมากขึ้น ลดความเสี่ยงของการแพร่ระบาดของโรคที่เกิดจากความสกปรก

(๔) ความปลอดภัยในการใช้พื้นที่สาธารณะ : การจัดระเบียบสิ่งต่าง ๆ ในที่สาธารณะ เช่น การห้ามวางสิ่งของกีดขวางทางเท้าหรือถนน การควบคุมป้ายโฆษณาต่าง ๆ ช่วยเพิ่มความปลอดภัยในการสัญจรของประชาชน ทั้งผู้เดินทางเท้าและผู้ใช้งานพาหนะ

(๕) การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดี : เมื่อบ้านเมืองมีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย และถูกสุขอนามัย ประชาชนย่อมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างสะดวกสบาย ปลอดภัย และมีความสุขในสภาพแวดล้อมที่น่ามองและน่าอยู่

(๖) การสร้างจิตสำนึกสาธารณะ : การบังคับใช้กฎหมายนี้ยังเป็นการกระตุ้นและสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมในการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของส่วนรวม ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาสังคมให้น่าอยู่ยิ่งขึ้นอย่างยั่งยืน

๒.๔ ปัญหาอุปสรรค

ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มีหลายประการ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการดำเนินการ เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างเต็มที่ ปัญหาหลัก ๆ ที่พบ ได้แก่

(๑) การขาดแคลนบุคลากร : ในหลายพื้นที่ อาจประสบปัญหาการขาดแคลนเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการตรวจตราและบังคับใช้กฎหมายให้ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด

(๒) การละเลยการปฏิบัติหน้าที่ : ในบางครั้ง อาจพบปัญหาการละเลยหรือหย่อนยานในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่ต่อเนื่องและไม่จริงจัง

(๓) การขาดจิตสำนึกและความตระหนัก : ประชาชนบางส่วนยังขาดจิตสำนึกและความตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของส่วนรวม ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎหมาย

(๔) พฤติกรรมเคยชิน : พฤติกรรมการทิ้งขยะไม่เป็นที่ การค้าขายบนทางเท้า หรือการกระทำอื่น ๆ ที่ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมานานและกลายเป็นความเคยชินในบางพื้นที่ ทำให้การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทำได้ยาก

(๕) ปัญหาในการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย : แม้อกฎหมายจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย แต่ในทางปฏิบัติยังคงมีปัญหา เช่น การขาดแคลนงบประมาณและเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเก็บ ขน และกำจัดอย่างมีประสิทธิภาพ ปัญหาในด้านบ่อฝังกลบสิ่งปฏิกูลและขยะมูลฝอยที่ไม่เพียงพอ

ประกาศ ณ วันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายณฤช ไขชาศิริวิไลซ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น